

LAPSEOOTUSE EEL:
kaitse end vaktsiini-
dega välditavate
nakkushaiguste eest

Kontrolli oma vaktsineerimise ajalugu Terviseportaalist

Veendu, et tehtud oleksid:

- MMR-vaktsiin (leetrite, mumpsu ja punetiste vastu)
- B-hepatiidi vaktsiin
- tuulerõugete vaktsiin (haigust mitte põdenud inimestel)
- hooajaline gripivaktsiin
- puukentsefaliidi vastane vaktsiin (tasuline)

Konsulteeri oma perearstiga. Riskigruppi kuuludes on soovitatav vaktsineerida ka meningokoki-nakkuse ja pneumokoki-nakkuse vastu.

Elusvaktsiinidega vaktsineerimise puhul väldi lapseootete jäämist järgmise 28 päeva jooksul.

LAPSEOOTUSE AJAL:
soovituslikud vaktsiinid
kaitsevad raseduse vältel nii ema kui last

Gripivaktsiin on soovituslik ja ohutu igas raseduse etapis. Difteeria, teetanuse ja läkakõha vastu on soovitatav vaktsineerida raseduse kolmandal trimestril 28.–38. rasedusnädalal.

Riskigruppi kuuluvaid lapseootel naisi vaktsineeritakse elusvaktsiinidega üksnes juhul, kui haigusega kokkupuude on tõenäoline või vältimatu.

RINNAGA TOITMISE AJAL
on vaktsineerimine
enamike nakkus-
haiguste vastu ohutu

Vaktsineeri end gripi vastu gripihooaja lähenedes. Vajadusel vaktsineeri end teiste ohtlike nakkushaiguste vastu.

Kollatõve vastu vaktsineeritakse üksnes riskigruppi kuuluvaid naisi juhul, kui haigusega kokkupuude on tõenäoline või vältimatu.

LAPSEOOTUSE AJAL ON VAKTSINEERIMINE VÄGA OLULINE

- Lapseootuse ajal nõrgeneb rakuline immuunsus, mistõttu võivad haigused kulgeda väga raskelt.
- Immuunkaitse loomine beebiotele emale kaitseb ka veel sündimata last nakatumise eest.
- Emalt lootele üle kandunud antikehad kaitsevad vastsündinut ja imikut esimestel elukuudel nakatumise eest.

EMA VAKTSINEERIMINE ON PARIM KAITSE LAPSELE

Küsimuste korral pea nõu oma ämmaemanda, pereõe või perearstiga.

Perearsti nõuandetelefon **1220**

www.vaktsineeri.ee
www.terviseportaal.ee

vaktsineeri.ee

Vaktsineerimine lapseootuse ja imetamise ajal

KAITSE END JA OMA LAST

Vaktsineerimine kaitseb kõhubeebit eluohtlike nakkushaiguste eest

TERVISEKASSA

TERVISEAMET

Raskete nakkushaiguste vältimiseks ja lapse tervise kaitseks tasub vaktsineerimisele mõelda juba lapseootust planeerides. Lapseootuse ajal haigestudes võivad viirushaigused lootele edasi kanduda ja põhjustada nii emale kui lapsele raskeid tüsistusi.

Nakkushaiguste läbi põdemine suurendab riski lootekahjustuste tekkimiseks, samuti suureneb lapse enneaegse sünni või raseduse katkemise oht.

MÕNED VAKTSINEERIMISED ON SOOVITAV TEHA ENNE LAPSEOOTELE JÄÄMIST

- Kontrolli oma vaktsineerimise ajalugu Terviseportaalist ja vajadusel pea nõu oma perearstiga.
- Veendu, et on tehtud leetrite, mumps ja punetiste vastane liitvaktsiin.
- Tuulerõugeid mitte põdenud inimestel on soovituslik teha ka tuulerõugete vastane vaktsiin.

Leetrite-mumps-punetiste ehk MMR-vaktsiini ja tuulerõugete vaktsiini soovitatakse teha vähemalt üks kuu enne lapseotele jäämist. Need vaktsiinid on tasulised ja neid saab teha suuremate haiglate juures asuvates vaktsineerimiskabinetides või perearsti juures.

Punetised on üldjuhul kerge kuluga väga nakkav viirushaigus. Haigestumisega kaasnevad palavik, lööve ja liigesvalud. Haiguse tõsidus on seotud just kaasasündinud punetiste sündroomiga. Punetiste põdemine raseduse esimesel trimestril võib põhjustada 90% tõenäosusega pimedat, kurdi, südamerikkega või vaimse arengupeetusega lapse sünni. Raseduse teisel kolmandikul põetud punetised põhjustavad vääraarenguid 1/3 juhtudest. Nakkus on vaktsineerimata naistel põhjustanud ka raseduse katkemise.

INAKTIVEERITUD VAKTSIINID ON OHUTUD NII LAPSEOOTELE NAISELE KUI LOOTELE

Lapseootel naisi vaktsineeritakse inaktiveeritud viirust, bakterit või selle antigeene sisaldavate vaktsiinidega, mis on ohutud nii naisele kui ka lootele. Lapseootel naisi võib vaktsineerida gripi, marutõve, A-hepatiidi, B-hepatiidi, puukentsefaliidi, läkakõha, teetanuse, difteeria, pneumokoki, meningokoki ja kõhutüüfuse vastu. Lapseootel naistel soovitatakse vaktsineerida ka gripi ja läkakõha vastu.

GRIPIVAKTSIIN ON VAJALIK JA TASUTA KÕIGILE LAPSEOOTELE NAISTELE

Gripivaktsiin on ohutu igas raseduse etapis. Pärast vaktsineerimist kandub ema immuunsus edasi ka lapsele, kaitstes teda esimese kuue elukuu jooksul. Gripivaktsiin on vajalik kõigile lapseootel naistele, kuid eriti neile, kelle raseduse teine ja kolmas trimester jäävad gripi kõrghooajale (oktoobrist maini). Vaktsineerimine on riskirühmale tasuta ja seda saab teha oma perearsti juures, paljudes apteekides ja suuremate haiglate juures asuvates vaktsineerimiskabinetides üle Eesti.

Lapseootel naistel võib gripp kulgeda raskelt ja põhjustada tõsiseid tüsistusi, olla naisele eluohtlik ning ohustada ka loodet. Lapseootel naised peaksid end vaktsineerima enne gripihooaja algust septembrikuu viimastel nädalatel.

LÄKAKÕHA VASTU SOOVITATAKSE VAKTSINEERIDA RASEDUSE III TRIMESTRIL

Läkakõha on äge hingamisteede nakkushaigus, mida iseloomustavad nädalaid ja isegi kuid kestvad kõhahood. Läkakõha on eriti ohtlik imikutele, enamasti surmajuhte on seotud alla kolme kuu vanuste imikute haigestumisega. Läkakõha on imikute äkksurma üks põhjus.

2024. aastal on Eestis läkakõha vastu vaktsineerimata ligi 10 000 last vanuses seitse kuud kuni 14 eluaastat. Seeõttu esineb läkakõha väikelaste hulgas viimastel aastatel sagedamini. Ema vaktsineerimine kaitseb beebit esimestel elukuudel.

Läkakõha vastased antikehad kanduvad läbi platsenta lootele raseduse viimase nelja nädala jooksul. Seetõttu soovitatakse rasedaid vaktsineerida difteeria, teetanuse ja läkakõha vaktsiiniga raseduse kolmandal trimestril 28.–38. rasedusnädalal.

ELUSVAKTSIINE LAPSEOOTELE NAISTELE EI TEHTA

Lapseootuse ajal on vastunäidustatud nõrgestatud elusviirust või bakterit sisaldavad vaktsiinid, näiteks punetiste, mumps, leetrite, tuulerõugete ja kollapalaviku vastu. Nende haiguste vastu vaktsineeritakse naisi üksnes juhul, kui haigusega kokkupuude on tõenäoline või vältimatu.

VAKTSINEERIMISE KÕRVALTOIMED ON LEEBED JA KIIRELT MÖÖDUVAD

Sarnaselt teistele ravimitele võivad ka vaktsineerimisega mõnikord kaasneda kõrvaltoimed nagu valutunne, turse ja punetus süstekohas. Samuti võib tekkida palavik, nõrkustunne, isutus või peavalu.

Enamasti kõrvaltoimed täiendavat ravi ei vaja, kuid vajadusel annab nõu ja käitumisjuhised perearst.

Vaktsineerimine on immuunsuse saavutamiseks organismile tunduvalt vähem koormav ja ohutum kui haiguste läbi põdemine. Vaktsineerimisest saadav kasu kaalub üles vaktsineerimisega seotud kõrvaltoimed.

RINNAGA TOITMISE AJAL ON VAKTSINEERIMINE LUBATUD